

iTeach: EXPERIENȚE DIDACTICE

ISSN 2247 – 966X

Nr. 86 / OCTOMBRIE 2018

86

Alt feedback necesar

| de AURORA DĂNILĂ

Lectura ca mijloc de înțelegere a matematicii

| de MARIA PETRESCU

Crearea de site-uri educaționale – o oportunitate de a personaliza demersul didactic

| de COSMINA ALMĂȘAN & GEORGIANA SĂVESCU

Reflecții privind integrarea unui cadru didactic nou venit

| de IULIANA ISPIR

Implicații ale substituirii părinților de către buni

| de MARIANA CARCEA

Editor: TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație

Online: www.iteach.ro/experiencedidactice

Partener: Institutul de Științe ale Educației

Revista "iTeach: Experiențe didactice" își propune să promoveze aspectele practice ale predării, învățării și evaluării școlare prin aducerea în prim plan a experiențelor concrete ale cadrelor didactice. Constituie un canal de comunicare și de informare în cadrul comunității cadrelor didactice înscrise pe platforma iTeach.

Descriere prin cuvinte cheie:

didactică aplicată, practică pedagogică, situații educative, experiențe didactice

iTEACH: EXPERIENȚE DIDACTICE

Cod de identificare ISSN / înregistrarea Bibliotecii Naționale a României:
iTeach: Experiențe didactice (online) = ISSN 2247 – 966X
ISSN – L = 2247 – 966X

EDITOR: **TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație**

www.tehne.ro

REDACȚIA:

Str. Dr. Louis Pasteur 54
București 050536

COLECTIV DE REDACȚIE

dr. Olimpiu ISTRATE (Universitatea din București, Departamentul pentru Formarea
Profesorilor)

dr. Oana GHEORGHE (Institutul de Științe ale Educației)

dr. Simona VELEA (Institutul de Științe ale Educației)

Alexandra BUNICA (Institutul de Științe ale Educației)

Doru ȘTEFĂNESCU (Social IT)

dr. Simona GĂBUREANU (Universitatea Politehnica București, Catedra pentru Pregătirea
Personalului Didactic)

dr. Ema FÂCIU (Universitatea "Vasile Alecsandri" din Bacău, Școala doctorală; Casa
Corpului Didactic "Grigore Tăbăcaru" Bacău)

E-MAIL: echipa@iteach.ro

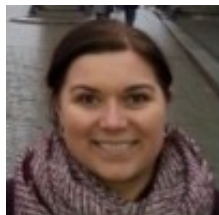
PAGINA REVISTEI:

www.iteach.ro/experiencedidactice

Alt feedback necesar

De **Aurora Dănilă**

Colegiul Tehnic Mircea Cristea, Brasov (Braşov)

Articolul prezintă trei metode didactice prin care cadrul didactic poate măsura gradul de satisfacție a elevului față de ora de curs/activitatea concepută și desfășurată. Practica né-a demonstrat că oferirea de feedback se face doar pentru a verifica gradul în care elevul a reușit să atingă obiectivele stabilite la începutul lecției și rareori urmărește aspecte legate de viziunea sau așteptările elevului. Din acest motiv, articolul accentuează necesitatea de a consulta elevii, de a oferi un feedback și din acest punct de vedere.

Preocuparea oricărui profesor implicat este de a capta suficient de mult atenția elevilor săi, de a-i stimula într-atât, încât să facă progrese în învățare fără a se simți constrânși, fără a resimți acea povară a învățatului tradițional. De aceea, unul dintre rolurile profesorului în școala de azi este de a găsi maniera cea mai eficientă și atractivă de a organiza activitatea didactică prin metode interesante, care se pretează conținuturilor, dând un randament satisfăcător.

Totuși nu se poate spune că există o rețetă a succesului în ceea ce privește efectul unei strategii asupra elevilor. Profesorul trebuie să stăpânească o artă a predării, să fie capabil să depășească o simbolică matriță a conceperii lecțiilor și să consulte constant elevii, care sunt beneficiarii educației cu privire la efectul lecției asupra lor. Ei trebuie să ofere un feedback, nu doar asupra cunoștințelor, competențelor și abilităților achiziționate în timpul orei de curs, ci și asupra gradului de satisfacție asupra organizării lecției în sine. Consideră că metodele utilizate au fost adecvate? Consideră că lecția a fost suficient de bine structurată? Informațiile au avut aplicabilitate? Informațiile au fost prea vagi sau excesiv aprofundate? Sunt întrebări legitime ale profesorului la care este necesar un feedback al elevului, întrebări puse cu rol diagnostic, pentru a stabili situația de fapt, dar și prognostic, în scopul de a opera schimbările necesare pe viitor.

Literatura didactică română surprinde, în general, metode de feedback orientate către evaluarea gradului în care obiectivele operaționale stabilite au fost atinse, un feedback care se concentrează exclusiv pe conținuturi sau competențe, ignorând elementul uman. Elevul nu este un robot care execută o comandă, ci, din contră, el este o entitate cu interese proprii, cu preferințe, cu care profesorul trebuie să încurajeze o relație de colaborare. Este dezirabilă oferirea unui feedback bilateral, care să vizeze cuantificarea acestor opinii și de aceea se impune utilizarea unor metode eficiente, care să respecte principii fundamentale ale oferirii feedback-ului. Printre acestea amintim caracterul anonim al oferi de feedback, discutarea ulterioară a rezultatelor, asumarea și aplicarea concluziilor rezultate.

Dintre avantajele cele mai evidente ale acestui demers se numără sentimentul de valorizare pe care-l au elevii în cadrul lecției, ei devenind astfel o parte activă a conceperii acesteia, descoperirea punctelor slabe și ale punctelor tari ale abordării lecției, însă nu este de trecut cu vederea avantajul direct al formării unei culturi a evaluării (unei persoane), analizând activitatea acestuia, nu personalitatea.

Voi prezenta în continuare câteva dintre aceste metode interactive, care oferă cadrului didactic o imagine reflectată în viziunea elevilor a modului în care reușește să atingă țelurile propuse.

I. Metoda semaforului. Este o metodă simplă de aplicat, care constă în utilizarea simbolică a celor trei culori ale semaforului, roșu (dezacord), verde (acord), galben (nehotărâre). Participanții la consultare au la dispoziție cartonașe cu cele trei culori, iar în momentul chestionării arată cartonașul potrivit pentru a ilustra reacția considerată de ei potrivită față de întrebarea adresată. Metoda poate fi utilizată la începutul lecției, pentru a determina tabloul așteptărilor, ca feedback intermediar (ex. Sunt mulțumit cu activitatea de până acum.) , ca modalitate de consultare rapidă în cazul necesității obținerii unui răspuns (ex. Este oportună organizarea Festivalului german de film?) sau pentru evaluarea finală a activității (de ex. Tema aleasă a fost utilă/ Evenimentul a fost interesant etc).

Sunt mulțumit de activitatea de până acum.

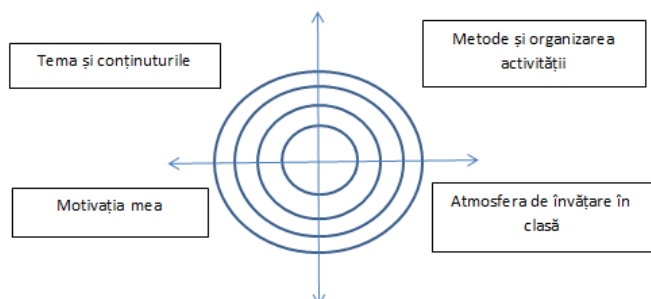
Metoda este adecvată pentru aproape orice grupă de vârstă, chestionarea durează în jur de 10 minute și, așa cum am menționat mai sus, utilizează simboluri simple. Costurile organizării sunt restrânse, iar organizarea este facilă.

II. Metoda "Cinci degete". Această metodă de asigurare a feedback-ului este extrem de simplă de folosit, necesitând doar o coală de hârtie, pe care elevii desenează propria mână. Fiecare deget este asociat unei întrebări, așa cum reiese și din imaginea de mai jos. Elevii sunt chestionați cu privire la punctele tari sau slabe ale activității ("Ce a fost bine?; Ce poate fi îmbunătățit?"), cu privire la conținuturile învățării ("Ce am învățat?"), despre atitudini/sentimente (pozitive sau negative) pe care le-a generat activitatea ("Ce iau cu mine?") și despre eventuale propuneri pe care aceștia le pot avea.

Metoda poate reprezenta o alternativă la clasicul chestionar și are avantajul de a necesita puține resurse, de a fi ușor de aplicat și de a da posibilitatea elevilor de a se exprima liber, fără a fi obligați să aleagă între variante de răspunsuri

III. Metoda "Ținta". Este o metodă bazată de o scală, care poate fi, după necesități, mai amplă sau mai simplă. "Ținta" are niveluri de evaluare de la 1 la 4, după cum reiese din imaginea de mai jos, însă ea poate fi concepută cu mai multe astfel de niveluri. De asemenea, "Ținta" reflectă și un număr limitat de întrebări, în funcție de domeniile față de care își exprimă opinia elevii (de exemplu: Metode și organizarea activității, Atmosfera de învățare în clasă, Tema și conținuturile, Motivația mea). Pentru a aplica această metodă este necesară de o coală de hârtie de flipchart sau de o tablă magnetică. După caz, elevii au nevoie de abțibilduri sau de magneți, pe care le folosesc pentru a le plasa în unul dintre cercurile "țintei".

Profesorul face o însumare a punctelor și discută despre rezultatele feedback-ului cu elevii pentru a identifica soluții pentru îmbunătățirea procesului educativ.

Bibliografie:

www.isb.bayern.de/download/19457/methoden_des_schueler_feedbacks_.pdf

www.methodenwuerfel.ch/category/ressourcen/lehrermarktplatz.de/top-7-feedback-methoden-f%C3%BCr-den-unterricht-9f4dba5c82e9

Lectura ca mijloc de înțelegere a matematicii

De **Maria Petrescu**

Școala Gimnazială Nr. 195 (București)

Acest articol conține prezentarea și reflecții asupra proiectului eTwinning „Reading Maths and Science”. În acest proiect s-a urmărit încurajarea elevilor să citească și s-a folosit lectura unor cărți de popularizare a științei ca mijloc de înțelegere a unor concepte matematice și științifice. Mai mult, elevii participanți au reflectat asupra unor concepte științifice alese pentru a le înțelege dar au și realizat prezentări (desene, prezentări digitale, video-uri) pentru a explica aceste concepte colegilor, facilitându-se astfel nu numai înțelegerea personală, ci și exprimarea în diverse moduri cât mai apropiate de aptitudinile elevilor.

Există foarte multe cărți de popularizare a științei și, desigur și a matematicii, care pot ajuta copiii să înțeleagă mai bine noțiunile abstracte ale matematicii și să îi familiarizeze cu acestea prin alte căi decât aceea a manualelor folosind mai mult imaginația, stârnirea curiozității și a dorinței de a ști mai mult.

Pentru a încuraja apropierea copiilor de matematică în acest fel am inițiat, împreună cu partenera mea Manuela Casasoli din Italia, un proiect eTwinning intitulat „Reading Maths and Science”. Scopul principal al proiectului a fost încurajarea elevilor să citească, citirea și înțelegerea textului reprezentând abilități importante care trebuie dezvoltate devreme. Limba engleza este folosită mult în știință și matematică, ca și în multe alte discipline. Un alt obiectiv al proiectului a fost de a dezvolta elevilor abilitatea de a citi texte în limba engleză, ca o primă încercare de a le atrage atenția asupra sursei originale de informații științifice. Multe cărți sunt instrumente excelente pentru a înțelege conceptele științifice și matematice. Un alt obiectiv al proiectului nostru a fost de a permite elevilor noștri să învețe concepte științifice și matematice într-un mod diferit de lecția școlară tradițională, stimulându-le totodată curiozitatea. În cadrul proiectului am facilitat colaborarea între parteneri, comunicarea și exprimarea ideilor prin utilizarea unor instrumente TIC, sporirea acestor competențe fiind un alt obiectiv al proiectului.

Proiectul s-a desfășurat în anul școlar 2017-2018 și a avut ca parteneri Scuola ICS 14 Perugia, Italia, profesor Manuela Casasoli și Școala Gimnazială 195 București, România, profesor Maria Petrescu.

Pentru acest proiect, profesorii au ales trei cărți de popularizare a științei:

- Hans Magnus Enzensberger, *The Number Devil: A Mathematical Adventure*;
- Stephen and Lucy Hawking, *George's Secret Key to the*

Universe;

- Laurie Wallmark, Ada Byron, *Lovelace and the Thinking Machine*.

Procedura de lucru și etapele proiectului, stabilite și planificate amănunțit printr-o colaborare foarte bună între parteneri, ne-au permis să desfășurăm proiectul în bune condiții. Mai întâi noi, profesorii, am planificat activitățile proiectului și ne-am ocupat de achiziționarea cărților, de informarea și obținerea acordurilor din partea școlii și a părinților, pentru a putea începe activitățile proiectului. Apoi elevii și-au ales una dintre cele trei cărți și au format grupuri transnaționale de elevi care să citească aceeași carte.

Pe parcursul a două luni, elevii au citit cartea aleasă. În timpul acestor luni, noi profesorii am organizat activități periodice pentru a invita elevii să împărtășească cu partenerii paginile citite, comentariile și opiniile lor. Pe parcursul lecturii elevii au identificat concepte științifice din cărțile citite, pe care le-au extras în liste realizate în colaborare. De asemenea, elevii au extras și termeni științifici în limba engleză întâlniți în timpul lecturii și i-au tradus în limba lor maternă. Apoi elevii au întocmit un dicționar englez-italian-român cu termenii extrași și au realizat "nori de cuvinte" pentru fiecare carte, folosind aplicații digitale. În cadrul următoarei activități, care a fost punctul culminant al proiectului, elevii, împărțiți în grupuri de lucru, au ales concepte științifice și matematice dintre cele pe care le-au extras anterior din cărți în liste comune. Ei au planificat și au realizat desene, prezentări sau video-uri pentru a explica celorlalți parteneri conceptul ales. Pentru aceasta copiii au reflectat asupra conceptelor alese și s-au străduit să le explice celorlalți prin modul pe care ei l-au crezut cel mai sugestiv. La final elevii au votat și au ales trei prezentări, cele mai bune, clare și eficiente. Autorii acestor prezentări au fost premiați. Atât materialele realizate în cadrul proiectului cât și evaluarea acestuia au arătat că elevii s-au implicat în activitățile derulate cu mult entuziasm.

Printre rezultatele preconizate ale proiectului se numără: materiale virtuale colaborative în care elevii își împărtășesc comentariile și opiniile; un dicționar online englez-italian-român de cuvinte noi învățate în timpul lecturii; prezentări ale diferitelor concepte științifice și matematice; jurnale, pentru fiecare carte citită, conținând scurte rezumate și comentarii ale elevilor.

Unul dintre cele mai mari beneficii aduse de acest proiect se referă la apropierea unor elevi care nu aveau înclinații sau interes pentru matematică și alte științe de aceste domenii. Citind aceste cărți care popularizează știința și încercând să prezinte concepte științifice într-un mod atractiv, mai întâi identificându-le, apoi reflectând asupra lor și realizând o prezentare pentru ceilalți, i-au făcut pe cei mai mulți dintre acești elevi să se apropie de aceste domenii, să li se diminueze "frica" sau reținerea.

Unii dintre elevi au complexe față de matematică și sunt blocați în problemele care implică raționamente minime. Aceștia au putut fi ajutați, prin acest proiect, să dobândească încredere în ei în relație cu matematica și să se exprime într-un mod mai familiar lor asupra unor concepte științifice.

Printre alte beneficii se pot enumera: familiarizarea elevilor cu lectura unor cărți științifice, învățarea de termeni științifici în limba engleză, dezvoltarea abilităților de comunicare și colaborare și de folosire a unor instrumente TIC.

Spațiul virtual al proiectului, unde sunt publicate toate activitățile, se află la adresa twinspace.etwinning.net/44528/home.

Crearea de site-uri educaționale – o oportunitate de a personaliza demersul didactic

De **Cosmina Almasan**

Colegiul Național O.Goga Sibiu (Sibiu)

Lumea modernă, în continuă schimbare, atrage după sine necesitatea adaptării procesului instructiv-educativ, în așa fel încât acesta să corespundă realității contemporane și să vină în întâmpinarea nevoilor elevilor din ziua de astăzi. În acest sens, profesorii sunt puși față în față cu o provocare: aceea de a se perfecționa pentru a oferi calitate actului educativ în contextul schimbărilor tot mai multe și tot mai de amploare. O astfel de schimbare o reprezintă tehnologia, pe care fiecare dintre noi, cadrele didactice, o putem privi ca pe o unealtă deosebit de folositoare, și nicidecum ca pe o amenințare la adresa demersului didactic. Acest articol își propune să demonstreze, așa cum am învățat și în cadrul unui curs de formare profesională recent parcurs în Dublin desfășurat în cadrul programului Erasmus+, că tehnologia poate și trebuie să fie un aliat de nădejde, care să ne apropie de elevi și să îi motiveze pentru învățare.

Internetul este de mult o parte integrantă a vieții noastre și și-a făcut loc în educație, astfel încât nu ne mai putem imagina actul didactic, fie că e vorba de predare, de învățare sau chiar și de evaluare, fără utilizarea resurselor electronice disponibile online. Avem la dispoziție o multitudine de resurse educaționale, special create pentru a fi folosite la clasă, dar și de materiale care nu au neapărat un scop declarat educativ, dar care pot fi utilizate cu succes de profesorii care sunt dispuși să le exploateze într-un mod creativ.

Tocmai din acest motiv, al multitudinii de opțiuni existente online, de multe ori am dori să ne creăm o "bază de date" de materiale pe care noi, profesorii, le elaborăm sau pe care le adaptăm, și pe care să le putem integra într-un tot unitar, spre beneficiul nostru și al elevilor. Din fericire, acest lucru este acum posibil în multiple feluri, deoarece nu mai este nevoie de cunoștințe avansate de programare pentru ca un utilizator de calculator să poată crea un spațiu educațional online.

Acesta a fost unul dintre punctele atinse în cadrul cursului "Build your App" oferit de Europass Academy, desfășurat la Dublin, în perioada 13-18 august 2018, la care am participat în cadrul proiectului de formare profesională „De la e-teacher la e-learner”, al Colegiului Național Octavian Goga din Sibiu, susținut de fonduri

ale Comisiei Europene prin programul Erasmus+. Cursul s-a axat pe dezvoltarea competențelor digitale ale participanților, astfel încât aceștia să poată crea aplicații și site-uri educaționale care se pot utiliza la clasă. Aspectul care ne-a interesat cel mai mult a fost posibilitatea creării de site-uri educaționale – resurse educaționale deschise. Ca urmare a participării la acest curs, am realizat un număr de trei astfel de site-uri, pe care le folosim în prezent la ore.

Motivele principale care ne-au determinat să punem în practică cele învățate în cadrul cursului au de-a face cu convingerea noastră legată de utilitatea acestor resurse educaționale, din mai multe puncte de vedere:

- Folosirea internetului în educație este o realitate de necontestat: “web literacy”, capacitatea de a utiliza internetul eficient, este o aptitudine pe care profesorii secolului XXI și elevii trebuie să o deprindă pentru a putea face față cerințelor educaționale moderne. Fie că vorbim de folosirea lor la clasă, fie ca materiale auxiliare acasă, mai ales în cazul metodelor de “flipped classroom”, internetul este cheia comunicării cu elevii într-un spațiu ofertant.
- Internetul reprezintă un mediu foarte potrivit pentru sarcini de lucru moderne și motivante create pentru elevi. Exemplele în acest sens abundă, astfel: proiecte în format electronic sub diverse forme (prezentări, materiale video, infografice, postere interactive, pagini web. Toate pot fi create și distribuite în mediul online într-o formă organizată (folosind site-uri precum padlet sau lino), astfel încât toți elevii să aibă acces la ele și vizibilitatea să fie maximă.
- Motivația elevilor pentru studiu este crescută atunci când se folosesc canale de comunicare cu care ei sunt obișnuiți deja în viața lor de zi cu zi, și pe care le folosesc cu mare ușurință, spre exemplu site-ul youtube.com
- Folosirea resurselor online implică economie de timp și de hârtie: un avantaj al postării materialelor online este că elevii au acces la ele 24 de ore din 24, pe calculatoare sau telefoane mobile, eliminându-se astfel atât risipa de hârtie.
- Utilizarea resurselor online elimină cu succes, am putea spune, controversata problemă a utilizării telefoanelor mobile în timpul orelor de curs. Acestea vor fi folosite cu scopuri educaționale, atrăgând astfel elevii în sfera utilizării tehnologiei moderne în scop educativ.
- Paginile web au o vizibilitate mult mai mare și se adresează unui public țintă mult mai larg decât ar putea-o face vreodată resursele tradiționale.

Pe lângă aceste beneficii generale ale folosirii resurselor educaționale online, avantajul creării propriului site este că autorul are control total asupra conținutului și formatului site-ului. Indiferent dacă se folosește o machetă (template) oferită de majoritatea site-urilor care permit realizarea de pagini web sau dacă autorul dorește să folosească un design propriu, există un mare grad de libertate și de personalizare. Există o serie de site-uri care oferă opțiuni gratuite pentru realizarea de pagini web și care sunt relativ ușor de folosit, mai ales pentru că oferă utilizatorilor sfaturi în format video, sub formă de tutoriale de folosire. Cele pe care le-am încercat noi au fost wixsite.com, wordpress.com, dar ne-am oprit în cele din urmă la weebly.com, care ni s-a părut ușor de utilizat, oferind suficiente opțiuni pentru personalizarea paginilor noastre. Mai jos prezentăm pe scurt

structura și conținutul site-urilor create de noi pentru a fi folosite la clasă, cu elevi de liceu.

Website-ul media-course.weebly.com/ a fost creat pentru a oferi o dimensiune digitală cursului *Media Education. Student coursebook*, ISBN 978–973–0–13643–2, elaborat de Cosmina Almasan, Colegiul Național „Octavian Goga”, Sibiu și publicat în format electronic pe platforma issuu. Site-ul a fost organizat respectând structura capitolelor cursului, având în plus link-uri către alte resurse educaționale disponibile în mediul online, în principiu materiale video de pe platforma youtube, trimiteri către ziare și reviste disponibile în format electronic, infografice și prezentări PowerPoint, reclame și alte materiale publicitare, toate reprezentând materiale de studiu. Site-ul conține și o trimitere către un chestionar inițial realizat folosind platforma google forms, spre care elevii sunt îndrumați pentru a-și descoperi nivelul de competențe media la începutul cursului.

În ceea ce privește aspectul de evaluare, paginile site-ului cuprind atât exerciții de testare a înțelegerii informației și deprinderii de competențe vizate, cât și sarcini de lucru complexe, pe care elevii le vor realiza în format electronic și pe care le vor posta pe o pagină padlet special creată. Exercițiile au fost create folosind în principiu platforma www.purposegames.com, care permite inserarea activităților create acolo pe alte site-uri.

Website-ul translationscourse.weebly.com/ a fost conceput ca o resursă educațională auxiliară pentru un curs opțional de traduceri. Site-ul cuprinde două componente principale: aspecte teoretice și practice. Aspectele teoretice constau în trecerea în vedere a unor principii, metode și strategii de traducere prezentate într-un format atractiv și însoțite de materiale vizuale și video ilustrative și de prezentări PowerPoint. Partea practică constă într-o serie de texte oferite spre traducere, majoritatea fiind link-uri spre materiale disponibile online. Spre exemplu, sunt link-uri către anumite articole din reviste și ziare online de actualitate care vor fi traduse de elevi atât la ora de curs cât și ca sarcină de lucru pentru acasă. Astfel, elevii vor avea mereu acces la materialul de lucru în format electronic, fără a fi nevoie să imprime textele respective. De asemenea, site-ul cuprinde și o serie de trimiteri către dicționare în format electronic (dicționare monolingve, bilingve, cu termeni de specialitate, de sinonime, etc) ce pot fi folosite de către elevi în munca lor de traducere, cunoscut fiind faptul că acest tip de dicționare sunt foarte utile, fiind ușor de folosit și mereu actualizate.

Website-ul historyoptionalcourse.weebly.com/ a fost creat ca suport online în format digital al cursului opțional studiat de elevii de la clasele cu predare în regim bilingv, aflați în clasa a X- a: Istoria Marii Britanii și a Statelor Unite ale Americii. Acest curs dispune și de material suport elaborat de Săvescu Georgiana –Mona, Colegiul Național “Octavian Goga”, Sibiu, și publicat online pe platforma electronică issu, ulterior obținerii ISBN-ului: A Brief History of the UK : with Class Activities (ediție online pdf, 2018), ISBN 978–973–0–27574–2 și A Brief History of the USA: with Class Activities (ediție online – pdf, 2018), ISBN 978–973–0–27593–3. Site-ul este organizat în două mari părți, fiecare dintre acestea fiind dedicată Istoriei Marii Britanii, respectiv a Statelor Unite ale Americii, și cuprinzând subpagini prin care elevii vor parcurge momentele principale din istoria celor două țări, prezentate sub formă de lecții/capitole distincte. Am pornit în realizarea acestui site de la nevoia parcurgerii unui material stufos într-un timp limitat (1 oră/ săptămână), precum și

de la nevoia de a adapta procesul instructiv-educativ la nevoile elevilor în secolul XXI. Astfel, am eliminat elementul de predare tradițională – dictare, pe care l-am înlocuit cu prezentări PowerPoint, sarcini de lucru individuale și în perechi/ grupuri, și link-uri către video-uri educaționale de pe platforma youtube.com. Toate aceste resurse sunt disponibile pe site, iar elevii au acces la toate materialele printr-un simplu click de accesare a adresei web. Un alt beneficiu major al acestei abordări îl reprezintă faptul că orele sunt mult mai interactive, mai adaptate așteptărilor elevilor de liceu din secolul XXI, iar evaluarea îmbină elementele tradiționale cu metodele alternative: portofoliul.

Având în vedere toate cele de mai sus, nu riscăm în a spune că resursele online sunt parte a procesului educativ-instructiv și vor deveni cu siguranță realitatea viitorului, o realitate pe care noi, profesorii, trebuie să o acceptăm și să o îmbrățișăm. Este realitatea elevilor cu care lucrăm la clasă, este realitatea pieței muncii în care aceștia se vor integra după finalizarea studiilor, este realitatea lumii moderne. Datoria noastră, ca profesori, este să ne adaptăm cerințelor lumii moderne și nevoilor educabililor. Considerăm că participarea la cursul de formare profesională "Build your App" oferit de Europass Academy, în cadrul proiectului de formare profesională "De la e-teacher la e-learner", al Colegiului Național "Octavian Goga" din Sibiu, susținut de fonduri ale Comisiei Europene prin programul Erasmus+ ne-a oferit exact această șansă menționată anterior: de a utiliza mediul online și tot ceea ce acesta ne oferă în avantajul nostru și al elevilor noștri, și nu de a-l considera exclusiv un factor perturbator al procesului de predare-învățare-evaluare.

Reflecții privind integrarea unui cadru didactic nou venit

De **Iuliana Ispir**

Școala Gimnazială Nr. 4, Structura GPP Dumbrava Minunată, Rm. Vâlcea (Vâlcea)

La 1 septembrie, aproape în fiecare școală se ivește un nou profesor: fie el suplinitor sau titular, fie el debutant sau cu vechime. Integrarea are misiunea de a crea condițiile necesare de atragere a noului venit într-o nouă organizație. În funcție de modalitățile adaptate de organizația școlară, integrarea unui profesor poate fi eficientă sau nu. Pentru eficientizarea procesului de integrare a unui cadru didactic nou-venit, avem în vedere două mari dimensiuni și anume: o dimensiune psiho-socială o dimensiune profesională.

Argumente

- Toleranța este o atitudine generată de recunoașterea drepturilor universale a persoanei umane și libertăților ale altora.

- Toleranța se învață de mic copil, din familie. În general copiii copiază atitudinile părinților. Dacă părinții sunt cei care arată toleranță față de cei din jurul lor și copiii o pot învăța.
- Toleranța stabilește modalitatea de conviețuire în grup cu respectarea drepturilor, libertăților și demnității oamenilor.
- În mod iminent, toleranța are ca răspuns negativ intoleranță. Considerată un viciu, intoleranța poate duce la fanatism.

Am plecat de la ideea de promovare a toleranței, cu scopul de a face înțeleasă necesitatea abordării acestui concept încă din copilărie, deoarece neînțelegerile de orice fel pot provoca probleme în orice situație: fie ea comunicarea directă cu semenii; fie integrarea unui nou venit în cadrul unui grup.

Pentru că integrarea psiho-socială să se desfășoare eficient, avem în vedere ca prima întâlnire cu un nou cadru didactic să se realizeze într-un cadru organizat – primirea lui să se facă într-o sedință de lucru, în care obiectivul principal să fie prezentarea noului venit, dar și cunoașterea întregului colectiv de cadre didactice. De asemenea, în cazul în care noul venit este debutant, încă de la început i se va repartiza un mentor care să-l ajute să se integreze mai ușor în colectiv, să poate face față activității viitoare de predare.

Mentorul face parte integrantă a acomodării profesionale și îi va pregăti din timp o mapă cu documentele și regulile necesare desfășurării normale a actului educațional. Mapa trebuie să cuprindă:

- o fișă a postului în care sunt prevăzute atribuțiile postului;
- date despre clasa pe care a va prelua în desfășurarea activității didactice preșcolare;
- date despre întregul colectiv de cadre didactice cu atribuțiile pe care le au în cadrul colectivului pentru a cunoaște de la cine poate obține ajutor în cazul unei probleme ivite (date de contact) și în special date despre colegă de grupa cu care lucrează;
- un model de proiectare anuală a activității;
- un model de proiectare săptămânală;
- un model de proiect de lecție de activitate integrată;
- modele de proiecte de lecții pentru activități independente;
- model de proiect de lecție;
- modele de fișe de lucru, fișe de evaluare pentru fiecare activitate desfășurată la clasă.

Prima impresie depinde și de felul în care cadrul didactic nou venit este primit; colegii au un rol esențial în a-l ajuta să depășească mai ușor dificultățile de acomodare, fără a-i provoca dezamăgiri, făcându-l să se simtă în siguranță, ușurându-i procesul de adaptare la locul de muncă, stimulându-i ambiția, creativitatea și cooperarea în desfășurarea activității viitoare.

În cazul în care cadrul didactic are o primire rece, sfidătoare, mai mult autoritară, acesta nu își poate prelua atribuțiile corect și, implicit, activitatea de la clasă îi este afectată pe termen nelimitat, existând în permanentă o teamă de colegi și conducerea școlii. De aceea, fiecare școală ar trebui să se constituie unui comitet de primire, din care să facă parte o persoană din conducere și un cadru didactic al nivelului specific (preșcolar, primar, gimnazial, liceal).

Primul contact cu activitatea de la clasă, în contextul organizațional respectiv, poate constitui, de asemenea, o problemă. Nu este ușor să preiei o clasă nouă, într-un colectiv nou. Cum ar fi să îți se spună în cancelarie: *Vei fi profesor la clasele a-V-a E, a-VI-a B, la Clasa a II-a C, sau la Grupa mică etc.*, fără să îți se dea câteva detalii despre acestea – de exemplu, *La clasa a-V-a E ai în clasă doi repetenți; sau sunt doi copii de etnie rromă cu probleme; doamna care s-a pensionat era una blândă de aceea o iubeau mult etc.* S-ar crea astfel un moment de nesiguranță, moment care poate să afecteze activitatea de la clasă, chiar și celui mai experimentat cadru didactic.

În cazul unui debutant însă, situația ar fi dezastruoasă, după părerea mea. Nu ar știi de unde să înceapă și cum să continue. În acest caz, are nevoie de îndrumare și de prezentarea clasei de elevi de către un alt membru al corpului profesoral. Ba mai mult, ar avea nevoie chiar de o primă lecție realizată de acest membru, pentru ușurință integrării.

Știu că este greu de realizat acest lucru, pentru că fiecare cadru didactic le știe doar pe ale lui și nu mai are timp și de semeni. Mai mult, poate interveni și invidia sau superioritatea celui deja instalat de mult în școală. De aceea am promovat, de la început, toleranța. Pentru că avem nevoie de ea în aceste momente de început de an școlar.

Moment de reflecție: **Grădinarul și discipolul** (- prin amabilitatea Andy Szekeley -)

„A fost odată un grădinar care era foarte priceput. Atât de priceput încât îi mersese vestea și în ținuturile învecinate, și mulți dintre părinți își trimiteau odraslele la el ca să învețe meșteșugul.

Grădinarul îi primea și îi învăța cu bucurie, iar discipolii săi reușeau după un timp să cultive plante la fel de frumoase și de sănătoase ca și ale maestrului lor.

Într-o zi, a venit la el un tânăr foarte dornic să învețe arta grădinăritului. Bătrânul l-a primit, l-a pus într-o grupă de începători și s-au apucat de treabă. Cu toții munciau cu spor și voie bună, iar după o vreme au început să apară primele rezultate. Micile plântuțe care se iveau din pământ erau la fel de frumoase și de sănătoase ca și cele ale grădinarului, cu o singură excepție: plantele îngrijite de tânărul nostru păreau bolnave și neajutate.

Deși atât grădinarul cât și tânărul le acordau o atenție specială, răsadurile o duceau din ce în ce mai prost pe zi ce trecea.

Intrigat, bătrânul a luat o torță și s-a furișat lângă stratul respectiv după apusul Soarelui, așezându-se la pândă. Nu mult după miezul nopții el a zărit o siluetă în întuneric apropiindu-se de strat. A aprins torța și a sărit din ascunziș surprinzându-l pe „hoț”. Mare a fost mirarea bătrânului când a văzut că era chiar discipolul, care, neliniștit de evoluția plantelor sale, venea în fiecare noapte să verifice dacă rădăcinile au mai crescut sau nu.”

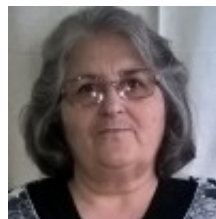
Bibliografie:

- Popescu Doina, Educație pentru democrație, Note de curs
- dextronline.ro – globalizare, paradigmă, toleranță

Implicații ale substituirii părinților de către bunici

De **Mariana Carcea**

Grădinița cu Program Prelungit Nr. 2, Pașcani (Iași)

Articolul privește o temă de actualitate, prezentând rezultatele obținute în urma unui studiu privind relația dintre bunici și nepoți, realizat în anul școlar 2007-2008, în familiile în care bunicii au avut rol de părinți de substituție.

Această temă constituie o problemă de interes atât pentru psihologi, cât și pentru pedagogi, sociologi, asistenți sociali, medici și teologi.

În zilele noastre, mulți părinți își părăsesc copiii de la cele mai fragede vârste până la maturitate, încredințându-le bunicii rolul de părinți, indiferent de vârsta sau starea de sănătate a acestora. Prin urmare, au apărut o serie de consecințe dezastruoase ale acestui fapt, precum: frecvența abandonului școlar; frecvența cazurilor de suicid în rândul copiilor (fenomen atipic pentru vârsta în cauză), datorate dorului de părinți și a frustrărilor acumulate în acest timp; insuccesul școlar, care se finalizează de cele mai multe ori cu transferarea copiilor la studiu în străinătate; apariția unor tulburări de comportament în rândul copiilor cu părinți plecați la lucru în străinătate; creșterea numărului de copii care prezintă simptomele A.D.H.D. (deficit de atenție cu sau fără hiperactivitate și probleme de atenție, dificultate în a-și aminti ceea ce abia au auzit); creșterea infracționalității în rândul acestor copii (cauzată de absența autorității reale în viața lor).

Toți părinții plecați pretind că-și iubesc copiii, c-au plecat spre binele copiilor, pentru a le asigura un trai mai bun. Însă ei nu cunosc consecințele grave ale acestei perspective, din punct de vedere psihologic.

Cert este că acești părinți, prin necunoașterea implicațiilor absenței lor asupra personalității copilului, nu știu că banii și bunăstarea nu pot înlocui afecțiunea parentală, de care au atâtă nevoie copii aflați în plină dezvoltare și că, de fapt, plecarea lor i-a lăsat „orfani” pe acești copii. Dacă cei care decid la un moment dat să-și părăsească pentru o vreme copiii pentru a ridica nivelul economic al familiei ar ști că această vârstă nu se mai recuperează niciodată, poate că frecvența cazurilor copiilor abandonați nu ar mai fi o problemă socială de aceeași amploare.

Datorită faptului că această problemă este una de actualitate, am decis să inserez în acest articol o serie de rezultate obținute în urma unui studiu, privitor la relația dintre bunici și nepoți, realizat în anul școlar 2007-2008, procedând astfel:

1). Pentru a identifica gradul de eficiență educațională a părinților/bunicii ca părinți de substituție, am ales, în mod aleatoriu, un lot experimental format din 200 de părinți și bunici-tutori din localitățile: Cozmești; Brătești;

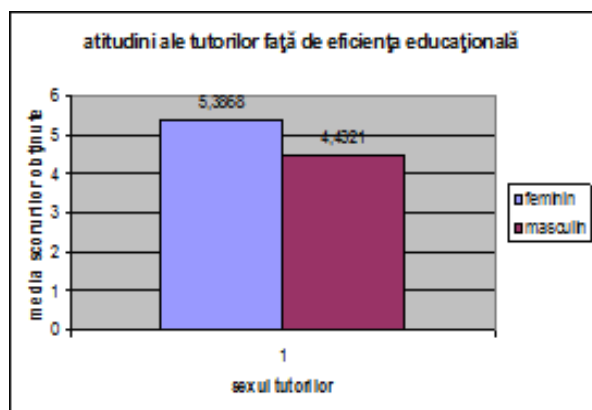
Stolniceni-Prăjescu; Mogoșești-Siret și Pașcani, atât femei, cât și bărbați, pe două grupe de vârstă (→ 40 ani ; 50 ani →)
 2). Pentru a identifica atitudinile bunicilor față de nepoți și respectiv, ale nepoților față de bunici, am realizat anchetă pe baza interviului dirijat.

Din lotul „experimental” au făcut parte:

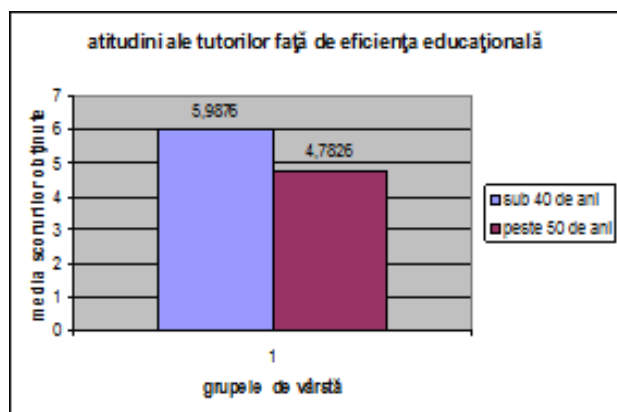
- 30 de bunici - tutori, din localitatea Cozmești;
- 30 de nepoți ai acestora.

Rezultatele obținute au scos în evidență că:

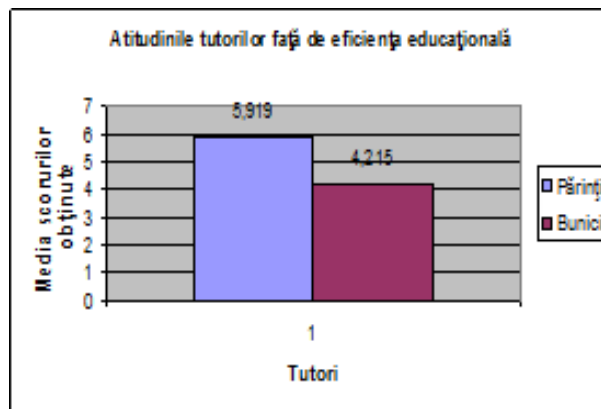
I. Subiecții de sex feminin au o atitudine mult mai favorabilă față de eficiența educațională decât cei de sex masculin. (**Fig. 1.** Atitudinile tutorilor, în funcție de gen)

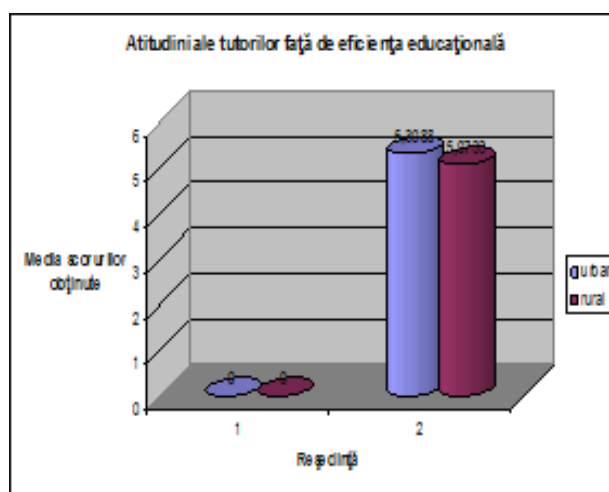
II. Subiecții cu vârste de până la 40 de ani au o atitudine mai favorabilă față de eficiența educațională decât cei cu vârste de peste 50 de ani. (**Fig. 2.** Atitudinile tutorilor, pe vârste)

III. Părinții au o atitudine mai favorabilă decât bunicii. (**Fig. 3.** Atitudinile părinților/bunicilor)

IV. Nu apar diferențe semnificative între atitudinile tutorilor din mediul urban și ale celor din mediul rural. (**Fig. 4.** Atitudinile tutorilor, pe medii de reședință)

În urma totalizării frecvențelor, din analiza tematic-categorială a ghidului de interviu aplicat pe bunici, reiese că:

Înlocuirea tutorilor-părinți cu tutorii-bunici conduce la apariția de efecte nedorite în rândul copiilor.

- la nivel psihologic:
 - pierderea motivației pentru învățare -17 (57%);
 - anxietăți -15 (50%);
 - depresii -12 (40%);
- la nivel fiziologic
 - frecvente îmbolnăviri - 19 (63%);
- la nivel social:
 - absențe nemotivate - 11 (37%);
 - scăderea considerabilă a performanțelor școlare-21 (70%).

Bunicii valorizează mai mult bunăstarea materială decât performanța școlară a nepoților.

În opinia lor:

- „banul vorbește” - 25 (83%);
- plecarea părinților e o șansă a vieții - 27 (90%);
- cu bani vor rezolva și viitorul copiilor - 20 (67%).

Bunicii sunt preocupați excesiv de nevoile de bază ale copilului, neglijând în mare măsură trebuințele de pe treptele superioare ale piramidei lui Maslow - 20 (67%).

În urma totalizării frecvențelor, din analiza tematic-categorială a

ghidului de interviu aplicat pe nepoți, reiese că există efecte ale înlocuirii părinților cu bunicii, printre care:

- scăderea performanței școlare -18 (60%);
- comunicare inefficientă bunic - nepot - 25 (83%);
- dorința de comunicare intimă cu părinții - 20 (67%);
- perceperea bunicilor de către nepoți, ca persoane cicălitoare, pisăloage, „de modă veche”-25 (83%);
- bunicii nu țin seama și de părerile nepoților;
- copiii au mare nevoie de afecțiune parentală, concretizată în: mângâieri; aprecieri; acordare de timp pentru problemele lor.

Bibliografie:

- Costaforu, X.,(2004) „ Cercetarea monografică a familiei”, Editura Tritonic, București.
 - Curelaru, M., (2004), „Metode și tehnici de cercetare în psihologie socială”, în „Manualul de psihologie socială”, în Neculau, A., (coord.), Editura Polirom, Iași
 - Curelaru, M., (2005), „Metode de cercetare în psihologie”, în „Psihologie - cursurile anului I”, Editura Universității Al .I.Cuza, Iași.
 - Nestor, G., (1977), „Bunici - Părinți - Copii”, Editura Didactică și Pedagogică, București.
 - Howitt, D.; Cramer, D., (2006), ”Introducere în SPSS pentru psihologie”, Editura Polirom, Iași.
 - Lucrare de licență realizată de absolvent Haraga Mariana (căsătorită Carcea) și coordonată de prof. dr. Ana Stoica Constantin, U.A.I.C., Iași, 2008.
-

iTeach: EXPERIENȚE DIDACTICE

ISSN 2247 – 966X

Editor: TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație

Pagina Revistei: www.iteach.ro/experiencedidactice